

VEJEN KOMMUNE

BC Gesten

PÆDAGOGISK LÆREPLAN

3-6 ÅR

FRA 01-01-2017 TIL 31-12-2018

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	5
1.4 Læringsforståelse	5
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	7
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	7
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	8
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	9
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	9
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	10
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	11
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	12
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	12
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	12
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	13
3.4 METODER TIL EVALUERING	13
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	13
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	14
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	14
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	15
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	16
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	17
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	18
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	19
5 EVALUERING AF ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	21
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	21
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	21
6 AFSLUTNING	22

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Du sidder nu med en pædagogisk læreplan fra et af Vejen Kommunes dagtilbud.

Den pædagogiske læreplan er et dokument, hvor det pædagogiske personale sammen med forældrebestyrelserne sætter mål for, hvilke erfaringer og kompetencer børnene skal have mulighed for at tilegne sig gennem deres tid i dagtilbuddet.

Formålet for dagtilbud er beskrevet i Dagtilbudslovens § 7 og siger at 'Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring'.

På den baggrund har vi besluttet at Kerneopgaven i Vejen Kommune dagtilbud er, at Fremme barnets muligheder i livet.

Der er tillige udarbejdet en samlet målsætning for Kommunens Dagtilbud, som udtrykker, i hvilken retning vi ønsker at bevæge os, samt hvilke resultater vi ønsker at opnå ift. Kerneopgaven.

I den pædagogiske læreplan skal der sættes mål for børnenes læring indenfor disse seks temaer:

- Alsidig personlig udvikling
- Sociale kompetencer
- Sproglig udvikling
- Krop og bevægelse
- Naturen og naturfænomener
- Kulturelle udtryksformer og værdier

Den pædagogiske læreplan er et vigtigt arbejdsredskab for personale og forældrebestyrelse, den giver et samlet indtryk af, hvordan institutionerne arbejder med at skabe et godt børnemiljø, hvor alle børn trives, udvikler sig og lærer optimalt. Der gives også eksempler på, hvilke pædagogiske metoder der anvendes, og hvilke aktiviteter der sættes i værk, samt hvordan der evalueres og følges op på planens mål og resultater.

Rigtig god læselyst!

Områdets indledning

Gesten Børnecenters læreplaner for dagtilbudsområdet, er en del af Gesten Børnecenters udviklingsplan, hvor vi tager udgangspunkt i Gesten Børnecenters overordnede mål:

"Læring og Trivsel".

Vi ønsker at skabe læring og trivsel gennem en anerkendende tilgang i trygge rammer. Den enkeltes motivation og gå-på-mod styrkes og bevares ved et øget fokus på hinandens styrker og kompetencer samt passende faglige og sociale udfordringer og oplevelser.

Gesten Børnecenters læreplaner for dagtilbud er et dokument, der giver medarbejderne et pædagogisk arbejdsredskab til at understøtte børnenes "Læring og Trivsel" i:

Barnets alsidige personlig udvikling
Sociale kompetencer

Sproglig udvikling
Krop og bevægelse
Naturen og naturfænomener
Kulturelle udtryksformer

Vi vil i vores arbejde med de pædagogiske læreplaner og i den daglige praksis sørge for, at vores værdier og læringsforståelse indgår, så vi skaber et godt børnemiljø til gavn for alle børn.

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Vejen Kommune har et overordnet værdisæt kaldet NASA. Herunder kan I se de kommunale værdier samt, hvordan vi ønsker, at de udmøntes i dagtilbuddet.

Nytænkning:

Vi er nytænkende og ser muligheder. -

Når de pædagogiske aktiviteter understøtter barnets egne initiativer og handlemuligheder.

Anerkendelse:

Vi er anerkendende i mødet med borgere, samarbejdspartnere og kolleger. -

Når barnet tager aktivt del i fællesskabet og oplever venskaber.

Sammenhæng:

Vi skaber sammenhæng på tværs, og sammen med borgerne. -

Når der er et tæt samspil mellem forældre og det pædagogiske personale omkring barnets trivsel, udvikling og læring.

Ansvarlighed:

Vi tager og giver ansvar. -

Når alle børn trives.

Områdets værdier

Gesten Børnecenter tager udgangspunkt i NASA, men omsætter kommunens værdi på følgende måde.

Nytænkning: Udvikling - At være åben overfor nye tiltag og muligheder der fremmer børnecenterets værdier. Være et fyrtårn.

Anerkendelse: Faglighed - At den enkelte oplever et trygt læringsmiljø, hvor der er tilpas høje forventninger, så alle udvikler sig fagligt og personligt.

Sammenhæng: Fælleskab - At der er plads til forskellighed med respekt for alles behov, så der opnås trivsel og samhørighed.

Sammenhæng: Tryghed - At der er imødekommenhed og drages omsorg i trygge rammer, hvor man tør være sig selv. Hvilket skaber trivsel og robusthed. Tryghed er basalt og en forudsætning for, at barnet kan føle sig tryk og udvikle sine kompetencer.

Ansvarlighed: Ansvarlighed - At tage ansvar for egne handlinger og skabe sammenhæng imellem det der siges og gøres, så der opnås ordentlighed.

Vi arbejder ud fra kommunenes og Gesten Børnecenters egne værdier som nærværende og

omsorgsfulde voksne, der med respekt og ansvarlighed, glæde og engagement støtter det enkelte barns trivsel og læring.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Konsekvent fokus på forældreinddragelse og inkluderende børnefællesskaber
2. Princip: Sammenspil mellem leg, rutiner og pædagogiske aktiviteter, der understøtter barnets udvikling og læring
3. Princip: Tæt dialog og relevant inddragelse af flerfaglige samarbejdspartnere omkring barnets trivsel, potentialer og udfordringer samt udvikling og læring
4. Princip: En stærk professionskultur, hvor medarbejdernes kompetencer udvikles og sættes i spil, på baggrund af systematisk refleksion og forskningsbaseret viden

Områdets pædagogiske principper

1. Princip: Der er tæt dialog omkring det enkelte barn. Der udarbejdes handleplaner hvor der skønnes at være behov - med udgangspunkt i at det enkelte barn skal blive en del af børnefællesskabet.
2. Princip: Pædagogerne planlægger temaer og aktiviteter der er tilpasset børnegruppen, hvor der bl.a. tages udgangspunkt i børnenes spor. Legemiljøer etableres så der skabes motivation og udfordringer.
3. Princip: Tæt samarbejde med talepædagog, psykolog og andre samarbejdspartnere, hvor der er tydelig mål og hensyntagen til den enkeltes niveau.
4. Princip: De fagprofessionels kompetencer inddrages når erfaringer og observationer drøftes på personalemøder og i teams.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Når vi i Vejen Kommunes dagtilbud taler om læring, mener vi, at børn leger og lærer hele tiden.

- Leg udspringer af barnets behov og interesser og er, i samspillet med andre, fundamentet for, at barnet kan udvikle evnen til at øve indflydelse på og skabe kontrol over sit eget liv
- Vi følger barnets motivation og intentioner – i tæt samspil med barnet selv, dets kammerater og forældre
- Vi understøtter læring når barnet oplever tryghed, mødes med tillid og udfordringer samt inspiration fra nærværende og fagligt kompetente voksne

Arbejdet med læring i dagtilbuddene understøttes lokalt af 23 Læringsagenter, der gennem fælles diplomuddannelse samt netværk, kan byde ind med specifik viden og kompetencer omkring arbejdet med børn og unges læreprocesser, pædagogisk relationsarbejde samt pædagogisk udviklingsarbejde.

Herudover deltager medarbejdere fra dagplejen og daginstitutioner for 4. år i træk i praksisforskningsprojektet 'Barnet i Centrum', hvor der i første omgang blev arbejdet specifikt med de 0-3 årige børns samspil og læring. Fra 2016 inddrages også de 3-6 årige børn i projektet.

Områdets læringsforståelse

Ved læring forstår vi tilegnelse af ny viden, færdigheder, kompetencer, oplevelser, forståelser eller nye

måder at agere på. En ændring i personligheden. Læring er en livslang tilegnelsesproces, der både sker bevidst og ubevidst gennem samspil med andre, hvorfor den enkelte er medskaber af processen. Vi anskuer barnet som en kompetent deltager med potentiale.

Vi tager udgangspunkt i den anerkende pædagogik, hvor læringsmiljøet og fællesskabet tilgodeser alle børn.

I vores daglige planlægning og didaktiske overvejelser laver vi plads til læring i forskellige rum, da vi ønsker, at leg og læring skal følges samt at give plads til børnenes forskellige læringsstrategier og forudsætninger.

Vi arbejder derfor bevidst med "de tre læringsrum". De tre læringsrum veksler mellem voksenskabt læring, voksenstøttet læring og læring der er præget af leg og spontanitet.

1. Læringsrum: "Gå foran barnet"

- Voksenskabt læring
- Den voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form
- Barnet har ringe indflydelse på indhold og form

2. Læringsrum - "Gå ved siden af barnet"

- Voksenstøttet læring
- Den voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form
- Barnet har høj grad indflydelse på indhold og form

3. Læringsrum - "Går bagved barnet"

- Leg og spontane oplevelser, læringsmuligheder i miljøet
- Den voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form
- Barnet har høj grad indflydelse på indhold og form

Børn lærer meget af de voksne, men de lærer også af hinanden, herfor finder vi det givtigt, at vi bevidst arbejder med at veksle mellem læringsrummene, samt at hvert rum har sine styrker og begrænsninger.

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

Dagtilbuddet skal skabe et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der i samarbejde med hjemmene

- understøtter børnenes trivsel, sundhed, alsidige udvikling og læring
- sikrer dem en god og tryk opvækst, med mulighed for leg, fordybelse, udforskning og erfaring
- fremmer deres selvværd, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber, samt forståelse for demokrati og kulturel integration
- styrker oplevelsen af sammenhæng og kontinuitet på tværs af hjem, dagtilbud og skole

På denne baggrund formulerer dagtilbuddene mål og kriterier ud fra den pædagogiske læreplans temaer og evaluerer dem løbende både internt og på tværs af dagtilbud og skole.

Der udarbejdes lokalt fastsatte mål for progression over tid ift. børnenes udvikling af sprog samt robusthed og forandringsparathed.

Områdets overordnede læringsmål

Som tidligere beskrevet, er det overordnede mål i Gesten Børnecenter: "Læring og Trivsel".

For at opnå dette mål vægter vi relationsarbejdet mellem barn/barn og barn/voksen. Det relationelle arbejde giver mulighed for, at få indsigt i barnets og børnegruppens behov og motivation for at kunne udarbejde læringsmål til læreplanstemaerne. Igennem interaktionen der opstår via relationen, ønsker vi at styrke børnenes trivsel - socialt, emotionelt og kognitivt.

Forældrenes samarbejde anser vi som værdifuldt og nødvendigt for at opnå læring og trivsel og for at skabe sammenhæng.

Legen har værdi i hverdagen. Først fordi den har værdi i sig selv for børnene, men også fordi legen blandt andet giver muligheder for at øve sig i at afkode, forstå, bidrage, deltage, koordinere, vente på tur og gå på kompromis. Nogle kompetencer, der er givtige for børnene. Derfor vægter vi den frie leg i hverdagen, og er opmærksomme på, at observere indholdet, særligt i de vilde lege, inden en eventuel indgriben.

For at skabe sammenhæng mellem tryghed/gentagelser og udforskning/robusthed tilbyder vi en hverdag, der veksler mellem udfordringer, genkendelighed, fordybelse og spontanitet. Dette møder børnene både gennem de ustrukturerede lege og de mere strukturerede vokseningsatte lege og tiltag. Institutionen er indrettet, så børnene møder hinanden i hverdagen på tværs af aldre, da vi ønsker at understøtte muligheden for, at børnene bliver empatiske og robuste gennem mødet med forskelligheder. Samtidig vil der være målrettede tilrettelagte tiltag i mindre grupper.

For at opnå læring ønsker vi børnenes motivation, hvorfor vi ønsker at medtænke, hvordan børnene kan ytre deres medbestemmelse og få en forståelse af fællesskabets demokrati.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

I Vejen Kommune har vi en Forebyggelsesstrategi, der skal sikre at alle børn og unge (0-18 år) får de bedst mulige rammer for trivsel og udvikling.

Visionen er, at ressourcer og kompetencer hos barnet/den unge, familien, netværket og ansatte i Vejen Kommune skal udnyttes effektivt gennem en sammenhængende indsats.

Målet er at understøtte inklusion i Dagtilbuddet, så alle børn har mulighed for at være en del af udviklende fællesskaber.

Børn i forskellige udfordringer støttes derfor i deres udvikling og læring som en integreret del af den almene pædagogiske indsats med inddragelse af relevante resourcepersoner i og omkring Dagtilbuddet. Der er udarbejdet en fast model samt handleguides for, hvornår og hvordan sundhedsplejersker, psykologer, familiekonsulenter mv. inddrages i hhv. forbyggende, foregribende og indgribende indsatser.

Forældre, børn og pædagoger har desuden mulighed for at få bistand fra et korps af specialpædagogisk uddannende pædagoger – Ressourcepædagogerne.

Ressourcepædagogernes bistand tager afsæt i observationer af:

- Personalets interaktion med barn/børn, barn/personale, personale/personale
- Barnets interaktion til de øvrige børn
- Familien og netværkets mulighed for at være aktive medspillere i et gensidigt og forpligtende samarbejde

Herudover faciliteres inklusionsindsatsen af Dagtilbud- og Skoleafdelingens udviklingskonsulenter, der bidrager med sparring samt udviklings- og uddannelses tiltag for ledere og medarbejdere.

Kommunen råder desuden over Specialdagtilbuddet Sløjfen, der er oprettet under servicelovens § 32, og er et tilbud til børn med vidtgående behov.

Områdets læringsmål for børn med særlige behov

Børn med særlige behov/i udsatte positioner er som udgangspunkt inkluderet i børnegruppens fællesskab og aktiviteter, men der kan samtidig arbejdes med det enkelte barn i mindre grupper, såfremt det fremmer barnets udvikling.

Vi etablerer et tidligt samarbejde med forældre og eksterne samarbejdspartnere, når vi vurderer der er behov herfor.

Hvis der i dagplejen har været tilknyttet fysioterapeut/talepædagog eller andet, fortsættes samarbejdet med disse i det omfang, det er nødvendigt. Har der ikke tidligere været andre faggrupper omkring barnet, indstiller vi hertil for at opnå den bedste trivsel og læring for barnet, samt den bedste sparring til vores og familiernes hverdag.

Der udarbejdes individuelle handleplaner - med konkrete tiltag for de børn der har behov for særlig indsats og vejledt deltagelse.

Vi arbejder ud fra at alle børn, uanset forudsætninger, udfordres på deres formåen, så de bliver så dygtige som de kan.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Områdets metoder og aktiviteter til inklusion:

Metoder:

- Relationsarbejde
- De 3 læringsrum
- Forudsigelighed
- Understøttende sprogarbejde
- Anerkendelse

Aktiviteter:

- Pictogrammer
- Fri for mobberi
- Sansemotorik
- Motorik
- 24 styrker

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats

Dagtilbud og Skole i Vejen Kommune vil gennem mål- og resultatstyring understøtte det sprogpædagogiske arbejde i dagtilbud og skoler, så alle børns sprogfærdigheder og literacy-kompetencer styrkes. Dette skal bidrage til øget trivsel og være med til at skabe flere muligheder i livet for det enkelte barn.

Gennem udvikling af en struktureret og kvalificeret datakultur og dermed systematisk anvendelse af data via bl.a. TRAS, Rambølls sprog- og overgangsvurderinger, læseprøver og Nationale test kan vi få vigtig viden om børns sprog og læsning både på kommunalt niveau, på område- og institutionsniveau samt på individniveau.

Analyse af disse data vil kunne give eksakt viden om:

- hvilke sproglige områder, der kan være behov for at understøtte med målrettede indsatser
- hvilke kompetencer der kan deles på tværs af dagtilbud og skoler

Generelle indsatser omkring børnenes sprog- og literacykompetencer prioriteres, understøttes og koordineres af Dagtilbud og Skoles Tale-høreteam og udviklingskonsulenter.

Der uddannes herudover sprog- og læsevejledere på diplomniveau, som på tværs af dagtilbud og skole kan bidrage til og understøtte de lokale pædagogiske indsatser. Dette arbejde netværksunderstøttes via Dagtilbud og Skoles konsulenter.

Områdets overordnede sprogindsats

For at iværksætte en målrettet sprogindsats i hverdagen anvender vi "Rambølls sprogvurdering" på alle børn, når de er henholdsvis 3 og 5 år. Heraf får vi et overordnet indblik i det enkelte barns forudsætninger og behov, som vi kan tage udgangspunkt i for at understøtte barnets sprogudvikling. Såfremt vurderingen viser behov for en fokuseret eller særlig indsats udarbejdes en konkret handleplan med udgangspunkt i barnets forudsætninger og behov. Dette kan evt. foregå i tværfagligt samarbejde med talepædagog eller to-sprogs konsulent. Forældrene vil som udgangspunkt altid blive inddraget i den

aktuelle handleplan for at opnå læring og sammenhæng.

Gesten Børnecenter har siden 2015 været en del af et pilotprojekt om Literacy, som forløber frem til 2018. Literacy er en bred betegnelse for vores evne til at forstå, anvende og afkode tegn lige fra bogstaver og tal til grafer, ikoner og symboler i både sociale og kulturelle sammenhænge. Projektets formål er at introducere tidlig literacy i børnehaven, da forskningen viser, at en tidlig introduktion og nysgerrighed på bl.a. skriftsproget fremmer barnets læring senere i livet. Målet i Gesten Børnecenter er: at udvikle en positiv tilgang til skriftsproget. Centerets læringsagent og sprogvejleder tilrettelægger forløb for at opnå målet, hvor der fx vil komme fokus på læringsmiljøer, der understøtter eksperimenterende læse/skrive muligheder. For at have skærpet fokus på literacy vil dette som udgangspunkt inddrages i alle 6 læreplanstemaer frem til 2018.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

I Vejen Kommune har vi et stærkt fokus på, at skabe sammenhæng og mening i børnenes liv. Derfor er der et tæt og forpligtigende samarbejde med forældrene, mellem de enkelte dagtilbud samt mellem kommunale ressourcepersoner, dagtilbud og skoler omkring børnenes trivsel, udvikling og læring.

Formålet med samarbejdet er,
"At skabe grundlag for udvikling af aktive, selvstændige, samarbejdskompetente og frustrationsrobuste borgere med et tilstrækkeligt fagligt niveau til at kunne fortsætte i videre uddannelse eller begynde på arbejdsmarkedet" (Mads Hermansen)

For at understøtte dette formål har Vejen Kommune i samarbejde med Rambøll udviklet et elektronisk vurderingsværktøj med navnet 'Rambøll Overgang'.

Værktøjet hjælper pædagoger, lærere og forældre med, at følge barnets udvikling og læring over tid, med særligt fokus på at udvikle deres robusthed og forandringsparathed.

For børn under 3 år, arbejdes der med systematisk trivselsvurdering i samarbejde med sundhedsplejen og familien.

Processen omkring vurderingerne samt dialogen om vurderingsresultaterne tjener samtidig til at kvalificere den pædagogiske praksis således, at den bedst muligt understøtter barnets trivsel, samt udvikling af robusthed og forandringsparathed op til, under og efter skiftene mellem hjem, dagtilbud og skole.

Områdets arbejde med overgange og sammenhæng

Inden barnet starter i børnehaven, inviteres forældre og barn på besøg for at starte et tidligt samarbejde om den nye overgang og sammenhæng. Dagplejerne og deres børn har mulighed for at besøge institutionen i perioden inden opstart. Dette er med henblik på at skabe en sammenhæng og mening for barnet om den kommende overgang.

I samarbejde med forældrene tilrettelægges det enkelte barns indkøring i børnehaven for at tilgodese den enkeltes behov.

Der afholdes forældresamtale, når barnet ca. har gået 3-4 måneder i børnehaven.

I hverdagen er målet, at børnene deltager aktivt i leg og igangsatte aktiviteter, hvor de udfordres på deres selvhjulpethed og sociale kompetencer, da vi ser dette som givtige kompetencer for at begå sig selvstændigt i fællesskabet.

"Rambølls Overgang" udarbejdes når barnet er 5 år. Denne mulighed for konkret indsigt i børnenes robusthed og forandringsparathed anvender vi som et vurderingsredskab for udarbejdelse af de fortsatte udviklingsmål for det enkelte barn samt hele børnegruppe. Denne vurdering danner samtidig grundlag for det samarbejde der opfølges og fortsættes med barnets forældre ved 5 års samtalen.

I Børnecenteret er "Rambøll Overgang" et fælles redskab mellem de forskellige faggrupper, der alle ønsker, at understøtte barnets trivsel og læring i overgangen fra børnehave til skole/SFO. Ligeledes bruges overgangsværktøjet til forældresamtaler, hvor det danner et godt fundament for at snakke barnets trivsel og læring.

Barnets overgang fra børnehave til skole foregår ikke i en traditionel førskole. Vi tilrettelægger et forløb som vi finder passende for den aktuelle børnegruppe.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Områdets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

I overgangen til børnehave vægtes det, at understøtte barnet i forandringen og mødet med det nye. Morgenstunden er præget af rutiner der skaber genkendelighed og tryghed. Personalet tager ansvar for det opbyggende relationsarbejde mellem barn/voksen samt guide børnene i barn/barn relationen. Ved opstarten tilknyttes barnet vores modtagergruppe - Bamsegruppen, hvor der arbejdes med at skabe tryghed, så barnet kan finde overskud til at indgå i sociale sammenhænge, mestre forandringer og mestre selvhjulpenhed.

Børn fra Bamsegruppen vil fortsætte i én af de to øvrige aldersblandede grupper, når det vurderes, at barnet er parat til nye udfordringer. I denne overgang, vil der igen være fokus på barnets trivsel i overgangen, samt den øvrige børnegruppens ansvar for hinanden. I de aldersblandede grupper, er der fokus på, at skabe forskellige overgange i et passende omfang, så børnene løbende udfordres og bliver mere og mere robuste gennem disse gentagelser.

Som børnecenter har børnene mulighed for dagligt, at være i SFO og forskellige lokaler i børnecenteret benyttes på tværs af børnehave/skole og børnene deltager i årlige fælles arrangementer. Herved møder børnehavebarnet tidligt mødet med overgangen til skole.

Ved overgangen fra børnehave til skole etableres der mindre forløb på tværs af børnehave/SFO og skole i det omfang vi finder relevant for den givende børnegruppe.

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Områdets beskrivelse:

Dagtilbuddet i Gesten Børnecenter er normeret til 65. Børnene starter når de er 2 år og 9 mdr. Vi har børnene fordelt på 3 grupper.

De yngste børn begynder i Bamsegruppen, når de kommer fra dagplejen. Når pædagogerne vurderer, at barnet udviklingsmæssigt er klar til det, sluses det videre til en af de andre grupper.

Vi har børn fra forskellige nationaliteter. Det giver en anderledes, spændende og til tider udfordrende hverdag, når sprog og kulturelle forskelle mødes. Vi ser det også som en læring for alle, således inddrages sproget i hverdagen, så børn, forældre og pædagoger oplever mangfoldigheden i sprog.

Der er 6 fastansatte pædagoger i børnehaven.

Derudover er der en husassistent tilknyttet fælleskøkkenet, som sørger for formiddagsmad og frugt til eftermiddag.

I Børnecentret har vi mulighed for at inddrage SFO medarbejdere i det daglige arbejde omkring børnene. Det skaber en god sammenhæng i hverdagen med kendskab til børn på tværs i dagtilbud og SFO.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

Alle læreplanstemaer har bidraget lige meget til børnenes udvikling

Kommentar:

Vi har valgt at prioritere læreplanstemaerne lige højt.

Som beskrevet under sprogindsatser, er vi en del af et pilotprojekt om literacy, hvorfor dette som udgangspunkt vil medtænkes i alle læreplanstemaerne.

De 6 læreplanstemaer arbejder vi med over en toårig periode, hvor temaernes forløb indgår i et internt årshjul, som sikrer at der er fokus på, hvornår der arbejdes didaktisk med temaerne.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Børneinterview
- sprogvurderinger
- overgangsvurderinger

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- SMTTE
- Brugertilfredshedsundersøgelser
- sprogvurderinger
- overgangsvurderinger

3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

De pædagogiske læreplanstemaer indgår i vores årshjul, i et sådant omfang at det sikres at institutionen kommer rundt om alle temaerne over en periode på 2 år.

Når et tema afsluttes, vil personalegruppen på baggrund af indhentet dokumentation under et forløb evaluere deres projekter, hvor af der fx kan være inddragelse af forældreundersøgelser, børneinterview, optagelser mm

Målet med dokumentationen og evalueringen skal være at sikre en udviklende praksis som fremmer børnenes trivsel og læring. Vi ønsker at sætte fokus på evalueringen for at blive endnu bedre til at sikre det gode børnemiljø for den enkelte samt en pædagogisk udviklende kultur i personalegruppen. Samtidig hermed er vi som alle institutioner underlagt at dokumentere og evaluere på politisk niveau.

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Som børnecenter vægter vi fællesskabet og dets værdier. Men samtidig er vi af den overbevisning, at vi skal have fokus på den enkelte for at den enkelte kan begå sig i det forpligtende fællesskab, som vi tilbyder i dagligdagen.

Børnenes personlige og alsidige udvikling anser vi derfor for at være et grundlæggende fundament for det positive fællesskab vi ønsker - og fundamentet for at barnet lærer og trives, så de bliver så dygtige, som de kan.

Vi bestræber os på at anerkende hvert barn og deres ret til at have holdninger, behov og følelser. Vi ønsker, at børnene oplever, at de er med til at gøre en forskel i hverdagen og derfor har en vigtig rolle i fællesskabet. Samtidig ønsker vi, at børnene i takt med deres udvikling og forudsætninger løbende bliver mere robuste til at begå sig selvstændigt og i et fællesskab.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Kommunens fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, er psykisk robuste og i stand til at indleve sig i andre, tage initiativ, handle selvstændigt samt tage vare på deres egen personlige integritet.

Områdets overordnede mål:

- Barnet har en positiv selvforståelse med selvværd og selvtillid.
- Barnet kan forstå og håndtere følelser.
- Barnet har erfaringer med medbestemmelse og demokrati.

De overordnede mål skal ses i henhold til det enkelte barns udvikling og alder.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet deltager i fællesskabets aktiviteter
2. Tegn: Barnet fortæller om følelser og ønsker
3. Tegn: Barnet stiller opklarende og undrende spørgsmål
4. Tegn: Barnet øver sig i selv at løse konflikter/hjælpe andre - eller søge hjælp
5. Tegn: Barnet giver plads til at andre bestemmer fx i leg
6. Tegn: Barnet forhandler om rettigheder i leg

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: De 24 styrker fx selvkontrol, vedholdenhed, nysgerrighed
2. Tiltag: Fri for mobberi fx aflæse ansigtsmimik
3. Tiltag: Samarbejdsøvelser/slåskultur- fx mærker/læse sig selv og andre
4. Tiltag: Arbejde anerkendende for fx at styrke barnets tro på sig selv
5. Tiltag: Lave aktiviteter hvor børnene fx har medbestemmelse
6. Tiltag: Sproglig støtte så de fx lærer at aflæse og forstå signaler
7. Tiltag: Legeaktiviteter der fx kræver mod
8. Tiltag: Lave sansestimulerende og kropslige aktiviteter fx arousal regulering
9. Tiltag: Daglige gentagelser fx daglige rutiner og rim/remser/sange mm

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

Da vi i børnecenteret ønsker at skabe trivsel og læring, er vi af den overbevisning, at vi må have en skærpet opmærksomhed på børnenes sociale kompetencer - deres deltagelse i fællesskabet, da vi tror disse faktorer har en gensidig påvirkning af hinanden. Vi pædagoger må derfor have refleksive overvejelser over børnenes deltagelse, deltagelsesmuligheder og præmisser.

For at få et harmonisk fællesskab, må vi voksne som rollemodeller fx italesætte, vise og guide børnene i, hvordan det er rart at blive talt til og om.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Kommunens fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan håndtere tilknytning og adskillelse, indgå i fællesskaber og mestre sociale spilleregler, etablere og fastholde venskaber samt kommunikere hensigtsmæssigt med udgangspunkt i egne og andres følelser.

Områdets overordnede mål:

- Børnene møder andre anerkendende og respektfuldt
- Barnet indgår i gensidige forpligtende relationer og fællesskaber

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er opmærksomme på hinanden fx humør, vise hensyn mm
2. Tegn: Børnene indgår i/opsøger relationer og interaktion med andre, leger og snakker sammen
3. Tegn: Børnene håndterer konflikter gennem dialog, udtrykker følelser og behov
4. Tegn: Børnene deler ting med hinanden
5. Tegn: Børnene spørger til hinanden fx hvad vil du gerne, vil du være med - som hindrer udelukkelse
6. Tegn: Børnene trøster hinanden, genetablerer venskab
7. Tegn: Børnene kan vente på tur
8. Tegn: Børnene lytter, svarer og fortæller, spørger - viser initiativ og nysgerrighed

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Arbejde med styrkerne fx samarbejde, selvkontrol
2. Tiltag: Arbejde med synlige forventninger fx gennem pictogrammer og ordkort
3. Tiltag: Arbejde med "Fri for mobberi" - samtalekort mm
4. Tiltag: Arbejde med temaer; fx venskab - hvad er rart/ikke rart?
5. Tiltag: Arbejde med demokrati og medbestemmelse
6. Tiltag: Arbejde med konflikthåndtering; fx hvordan kan børnene hjælpe en der er ked af det?
Hvordan beder man andre om hjælp?
7. Tiltag: Arbejde med børnenegruppens fællesskab/rummelighed i større og mindre grupper evt på tværs af grupper, alder og køn
8. Tiltag: Arbejde med glæden ved at give og få fx lave tegninger/ting til hinanden
9. Tiltag: Arbejde med legemiljøer
10. Tiltag: Arbejde med turtagning

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Vi har erfaret, at vi løbende har børn, der placeres i særlig indsats i sprogvurderingen, og vi har pt. tosprogsbørn, der også har brug for en særlig indsats. Samtidig ligger størstedelen af vores børn i generel indsats og fælles for alle er, at de har brug for udfordringer i forskellige læringsrum.

Børnenes forskellige behov og forudsætninger ønsker vi at imødekomme gennem aktiv fokus på de tre læringsrum igennem vores literacy projekt, hvor målet er at børnene tilegner sig en positiv tilgang til skriftsprog. Vi vil skabe et bedre, mere udfordrende og udviklende sprogmiljø for og med børn - og give børnene mulighed for at undersøge og eksperimentere med skrift og læsning i de 3 læringsrum. Vi er af den overbevisning, at dette giver børnene mulighed for at eksperimentere ud fra egne behov og forudsætninger.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sprog angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan etablere sproglig kontakt og kommunikere med deres omverden, håndtere sprogets form og regler, bruge sproget både situations-bestemt og uafhængigt samt eksperimentere med mange forskellige sproglige ytringer og udtryk.

Områdets overordnede mål:

- At børn har en positiv tilgang til skriftsproget.
- At børn, der har været placeret i særlig indsats er rykket videre til minimum fokuseret indsats i 5 års

sprogvurderingen.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: 50 procent af vores børn bruger vores læse-/skrivehjørne af sig selv mindst en gang ugentlig.
2. Tegn: Børn genkender bogstaver
3. Tegn: Børn legeskriver fx med bogstaver, tal og tegn
4. Tegn: Børn, som ligger i særlig indsats er rykket som minimum over i fokuseret ved den næste sprogvurdering.
5. Tegn: Handleplaners mål opnåes
6. Tegn: Børn spørger til betydningen af skriftsprog
7. Tegn: Børnene tegner og vil fortælle

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sprog angivet:

1. Tiltag: Der arbejdes med skriftsprog fx via ordkort, tegninger, div beskeder
2. Tiltag: Der etableres skrive/læsemiljøer i institutionen.
3. Tiltag: Vi fungerer som rollemønstre i forhold til at introducere skriftsproget i mange aktiviteter i hverdagen, der giver mening for barnet, eks indkøbsliste, butiksskilte i legen, skrift og navn på tegninger, remse/ rim i øjenhøjde.
4. Tiltag: Gøre børnene opmærksomme på skrift (gå foran) og tal med barnet om den. Når barnet gør opmærksom på den (gå så ved siden af).
5. Tiltag: Der laves handleplan for det enkelte barn med fokus på hvilke af sprogområderne, der skal styrkes.
6. Tiltag: Forældreinddragelse fx fælles indsats; rim, farver mm
7. Tiltag: Anvende understøttende sprogstrategier fx dialogisk læsning, interaktion mm
8. Tiltag: Øve rytmer fx gennem rim, sang mm

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Vi anskuer krop og bevægelse som nødvendige redskaber til at erobre verden med.

Barnets krop er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer samt kommunikation.

Ved at tage vare på kroppen og sikre dens udfoldelser skabes grundlaget for fysisk og psykisk sundhed.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan deltage og være selvhjulpne i hverdagsrutiner, anvende alle sanser, være bevidste om kroppens muligheder og begrænsninger samt mestre koordinering af grundbevægelserne.

Områdets overordnede mål:

- Børnene har erfaringer med at koble bevægelseshandlinger og sprog.
- Børnene har erfaringer med forskellige former for kropslig nærhed, regulering og grænser.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene bruger, undersøger og udfordrer deres kropslige kompetencer i legemiljøer
2. Tegn: Børnene deltager aktivt i tilrettelagte aktiviteter
3. Tegn: Børnene veksler mellem ro og bevægelse
4. Tegn: Børnene aflæser og anvender kropslig kommunikation afstemt i situationen
5. Tegn: Børnene handler hensigtsmæssigt på beskeder/grænser
6. Tegn: Børnene bruger rytmer ved sang, rim mv
7. Tegn: Børnene fortæller/beskriver kropslige stemninger
8. Tegn: Kan kaste/gribe bold
9. Tegn: Udholder og overvinder udfordrende/længerevarende aktiviteter

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi skaber attraktive miljøer fx med koordination, udholdenhed-udfordres alene og sammen med andre
2. Tiltag: Vi skaber afveksling af arousal i løbet af dagen
3. Tiltag: Vi arbejder med koncentration og opmærksomhed fx gennem slåskultur
4. Tiltag: Vi går i bare tær
5. Tiltag: Vi arbejder med tilrettelagte temaforløb med fokus på balance (f.eks kaste/gribe, rum/retning)
6. Tiltag: Vi arbejder med sprog fx gennem rytme, bevægelse og fakter
7. Tiltag: Vi arbejder bevidst med at røre ved barnet i relationen
8. Tiltag: Børnene arbejder med at mærke sig selv og andre fx med massage, fodbad, yoga, afslapning mm

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

I Børnecenteret ønsker vi, at børnene får kendskab/indsigt i naturen og naturfænomener. Vi ønsker, at de får glæde ved at bruge naturen og naturmaterialer, hvorfor vi gerne vil bruge naturen som læringsrum, hvor børnene bl.a. kan få kendskab til årstiderne, respekt og forståelse for miljøet (økosystemet, universet).

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med naturen og naturfænomener angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, oplever glæde ved naturoplevelser, har kendskab til og respekt for dyr, planter, materialer og rytmer i naturen, udviser nysgerrighed og eksperimenterer aktivt med naturmaterialer samt matematiske tegn og symboler.

Områdets overordnede mål:

- Børnene er glade og viser interesse og nysgerrighed for naturen og dens anvendelsesmuligheder.
- Børnene har respekt for og viden om, hvordan vi passer på/værner om naturen.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene stiller undrende og nysgerrige spørgsmål om/til/i naturen
2. Tegn: Børnene samler fx skrald i naturen
3. Tegn: Børnene italesætter hvor fx maden kommer fra, planter har brug for vand mm
4. Tegn: Børnene undersøger kreativt materialer fx på legepladsen, skoven, ture mm
5. Tegn: Børnene hjælper hinanden med at passe på ting i naturen

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi bruger jævnligt skoven med de aldersgrupper der formår turen
2. Tiltag: Vi deltager i aktiviteter så som; Skraldiaen, naturens dag m.m.
3. Tiltag: Vi bruger som udgangspunkt legepladsen dagligt.
4. Tiltag: Månedlig maddag fx med udgangspunkt i jord til bord, årstiderne, fisk, bål mm
5. Tiltag: De voksne er rollemødder og går fx i dialog med børnene, vise ansvarlighed for naturen og inddrage børnene.
6. Tiltag: Deltager i processer; fx så karse, fælde juletræ, tilberedning af mad mm

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Børn i dag indgår i flere forskellige fællesskaber. Fællesskaber, hvor der kan være forskellige kulturer i form af fx normer, værdier, adfærd og traditioner. Det er gennem mødet med de forskellige kulturelle værdier og udtryksformer, at vi bliver bevidste om egne kulturelle rødder. Ved at skabe traditioner og udvikle en kulturel praksis, kan børn blive inspireret til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder på deres vej.

Vi er af den oplevelse, at mange børn er i kontakt med fiktion fx gennem digitale medier. Vi oplever, at børnene udviser interesse og identificering med fiktionsfigurer. Gennem leg i hverdagen ser vi, at de eksperimenterer med at skildre fantasi og virkelighed - en proces vi finder givtig for deres personlige udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer angivet:

Kommunalt fastsatte mål:

Det overordnede mål er at børnene, i forhold til deres alder og udvikling, kan deltage aktivt i kulturelle fællesskaber og aktiviteter, udfolde sig kreativt, udvise opmærksomhed og kendskab til egne og andres kulturer samt forstå etiske og moralske emner og dilemmaer.

Områdets overordnede mål:

- Børnene deltager i fantasilege - for at lære at skelne fantasi og virkelighed
- Børnene har erfaringer med kultur herunder traditioner og afprøvelse af forskellige udtryksformer

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Barnet er aktivt deltagende i fantasilege
2. Tegn: Barnet fortæller om traditioner gruppen har været fordybet i fx fastelavn, jul mm
3. Tegn: Barnet anvender fantasilege i relevante sammenhænge
4. Tegn: Barnet genfortæller dele af fx eventyr, teater, sange mm
5. Tegn: Børnene eksperimenterer med forskellige materialer
6. Tegn: Børnene gebærder sig hensigtsmæssig på ture ud af huset
7. Tegn: Børnene bruger digitale medier

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer angivet:

1. Tiltag: Vi skaber legemiljøer med mulighed for fx fantasi og rollelege
2. Tiltag: Vi tilrettelægger aktiviteter med forskellige udtryksformer fx teater, film, musik, dans mm
3. Tiltag: Vi deltager i årlige traditioner fx fastelavn, påske, jul mm
4. Tiltag: Aktiviteter med forskellige materialer, fx papir, genbrug mm
5. Tiltag: Vi tilrettelægger forløb med mulighed for at eksperimentere
6. Tiltag: Vi arbejder med traditioner fx gennem klassisk og moderne litteratur
7. Tiltag: Vi bruger nærområdets kulturelle muligheder fx Museer mm
8. Tiltag: Vi tilrettelægger at børnene kan eksperimentere med digitale medier
9. Tiltag: Vi deltager i børnecenterets egne traditioner fx motionsløb, sommerfest mm

5 EVALUERING AF ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Vores overbevisning er, at børn påvirker omgivelserne og omvendt. Vi ønsker derfor at være refleksive og lave observationer af den gensidige påvirkning, som finder sted mellem børnene og omgivelserne for at kunne justere praksis, så børnenes trivsel varetages. Hverdagens fysiske, psykiske og æstetiske forhold skaber børnemiljøet, og under hensyntagen til børnenes alder og modenhed ønskes det, at det vurderes i et børneperspektiv.

Børnemiljøet handler om, hvordan børn trives med hinanden, de voksne, omsorgen og de aktuelle rammer inde og ude. De løbende justeringer i hverdagen skal sikre et miljø, som fremmer børnenes trivsel, læring og udvikling - så børnecenteret bliver et meningsfuldt sted at være.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe rummelige læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

For at børnemiljøet ikke kun afspejler det pædagogiske personales refleksioner og justeringer vil vi bl.a have fokus på at anvende børneinterviews samt forældreundersøgelser til dokumentationen af vores læreplanstemaer.

Vi ønsker, at have større fokus på børns medbestemmelse, hvorfor vi vil indtænke denne mulighed i den daglige pædagogiske praksis, både i børnenes frie lege samt de mere voksenigangsatte aktiviteter.

6 AFSLUTNING

Du/I har nu gennemlæst de pædagogiske læreplaner for Gesten Børnecenters dagtilbud.

Dokumentet vil blive revideret inden udgangen af 2018.

Har du/I har brug for yderlig uddybelse er I altid velkommen til at rette henvendelse herom til børnecenterets daglige ledelse:

Souschef; Karen Bohlbro.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**